

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ

דף כד.

1. במעשה דדמא בן נתינא, הנה זה פשוט שאם הריווח היה לאביו ודאי שהיה צריך להעירו וכן מבואר בספר חסידים של' על דבר מצוה, וא"כ צ"ל שפה הרווח היה לדמא עצמו, וקשה אי כיבוד אב הוא משל אב ולא משל בן, למה לא העירו?
2. ישראל היו משמרין לאמא משעה שנוצרה, וקשה הא כיון שילדה ע"כ שלא נרבעה?
3. הניחא למ"ד יתרו קודם מת"ת הוה, וקשה הא בזבחים קטז: תלי מחלוקתם במחלוקת התנאים באיזו שמועה שמע ובא ולדעת רבי אליעזר שם שמע מקריעת ים סוף, וע"כ לשיטתו קודם מת"ת בא, וכאן איירי לרבי אליעזר?

לשנה אחרת נולדה לו פרה אדומה, וביאר הרמ"מ מקוצק (אמת ואמונה עב) ששכרו היה בפרה אדומה כדי לתקן הקטרוג שנוצר על ישראל בזה שגוי מוכן לשלם ל"כ הרבה בשביל מצוה, וע"י הפרה אדומה הראו שהם מוכנים לשלם אפילו בשביל מצוה שהיא לא שכלית, והוא לא שילם אלא בשביל מצוה שכלית.

איני מבקש מכם אלא אותו ממון שהפסדת, עי' מהרש"א שביאר דקדוק הלשון "אלא אותו ממון שהפסדתי".

התם מתגר ישראל זבון, עי' פי' ר"ח וצ"ע, וא"א לומר דהיה רק סרסור דכתיב נולדה בעדרו.

תוד"ה ניחוש, ביאר המהרש"א דלענין עליית עול על אמה אין לחוש דתמיד לפני שמתעברת עלה עליה זכר, ועי' רש"ש שהקשה דאולי רק משעת יצירה ריך שימור שלא יעלה זכר.

ע"ב

1. מאי וישרנה, שאמרו שירה, וקשה למה לא נמנה בין הדברים שנבראו ער"ש ביהש"מ כמו פי' האתון?

ויקח שמואל טלה חלב, וביאר רש"י דהיה רחל המניקה לבנה, עי' מהרש"א ורש"ש, ועי' תורת חיים.

ישרו פניהם כנגד ארון וכו', ומכאן למדו הלכה מדרש רבה במדבר ה' ח' שנושאי הארון צריכים לילך פניהם כלפי ארון וכן נפסק ברמב"ם כלי המקדש ב' יג'.

מזמורא יתמא, עי' רש"י ותוס' ומהרש"א, וע"ע מה שביאר בכל הפסוקים דלקמן איפה נרמז מעשה פלישתים.

רש"י ד"ה דשתנא כתב דהוא נוטריקון דרך נשים, ועי' מהרש"א למה לא נקרא דתנשא, ובראב"ד פי' דהוא לשון דשו בה רבים, וע"ע בן יהוידע.

התשובות

- השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'.
1. כן הקשה הריטב"א ותירץ דהיה רק מניעת רווח ולא הפסד, ובתוס' רא"ש בקידושין לא. כתב דלצער אביו לא הותר בשל רווח של בן, וכל הקושיא היא שבקידושין למדים ממנו עד כמה החיוב אצלנו, ולכן צריך לעמוד בגדרי הלכה, דאל"כ היינו אומרים דהוא עשה על פי שכלו ולא בגדרי הלכה, ועי' עבודת עבודה.
  2. ביאר הריטב"א דאינו מוכרח שלא תלד רק רוב פעמים משנרבעת נעקרת, ולפי זה מתורה הא שהקשנו לעיל כב: מאדה"ר שבא על כל בהמה חיה ועוף ואיך ילדו אח"כ, אמנם עי' תוס' מו: שלמדו דתמיד נעקרת, ועי' מצפה איתן.
  3. כן הביא החת"ס בשם רבו ר"נ אדלר, ות"י דיש לגרוס שם ראב"י, ועי"ש שכתב שנ"מ אי הלכה כמו שיטה זו או לא, והוא עצמו ביאר שיתכן ששמועת קרי"ס היא גרמה לו לבוא רק בא אחר מת"ת.

ע"ב

1. ביאר הריטב"א שהכל כלול בפ"י האתון, ופירוש הדבר עי' בן יהוידע שאז נברא בבע"ח כוח הדיבור, (עי"ש מה שהוא תירץ ע"ז), ועי' ראב"ד וכן במהר"ל שנקטו ששירה זו לא היתה דיבור גמור כמו של האתון.

לע"נ רבי חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח
להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלך
בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"נ מידי יום.

חדשו! נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-0795255901
השאלות ינתנו מידי בוקר, התשובות - בשעות הערב, בקרוב יהיה ניתן להשאיר תשובות.